

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/117/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201773
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1220201773.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. O., I. X. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/a, Bratislava, dieťa rodičov - W. R.. Y. O., L.. Z., I. X. XX.XX.XXXX, Z.: N. X, Z. zastúpená Mgr. Martina Krišťáková, advokátka so sídlom: Tupého 5 I/A, 831 01 Bratislava a otca R.. L. O., I. X. XX.XX.XXXX, Z.: Y. XX, Z., G..Č.. L. X, Bratislava, zastúpený Advokátskou kanceláriou Neuschlová, s.r.o., so sídlom: Dostojevského rad 5, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 10. apríla 2020, č. k. 59P/25/2020-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 10. apríla 2020, č. k. 59P/25/2020-14, potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 10.04.2020, č. k. 59P/25/2020-14, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť predbežne platiť výživné na maloletú X. O., I. X. XX.XX.XXXX, v sume 150,- € mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, vopred k rukám otca, počnúc vykonateľnosťou uznesenia súdu prvej inštancie. Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia uviedol, že dňa 18.03.2020 bol súdu prvej inštancie doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal o predbežné zverenie maloletej X. O., do jeho osobnej starostlivosti, ako i uloženie povinnosti matke platiť výživné vo výške 250,- € mesačne. Zároveň s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, podal aj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, pričom toto konanie je vedené na súde prvej inštancie pod sp.zn.27P/34/2020.

3. Svoj návrh odôvodnil tým, že spolužitie maloletej X. s jej matkou v jednej domácnosti spôsobovalo maloletej vážne psychické problémy. Matka ju citovo vydierala a vulgárne jej nadávala. Otec poukázal na správanie matky spočívajúce v neustálej kontrole a obmedzovaní aktivít. Otec ďalej uviedol, že na odporúčanie psychiatricky sa spolu s dcérou X. odsťahoval zo spoločnej domácnosti. V súčasnosti býva aj s maloletou v prenajatom byte, matka mu na výživu dieťaťa žiadnou sumou neprispieva. Maloletá X. je žiačkou 2. ročníka Školy umeleckého priemyslu v Bratislave. Má diagnostikovanú laktózovú intoleranciu. Jej potreby sú porovnateľné s potrebami jej rovesníkov. Otec pracuje ako tlačový hovorca na Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb s príjmom 2.025,- € mesačne brutto + polročné odmeny. Je vlastníkom bytu na Y. U. XX v Bratislave. Matka pracuje ako administratívna pracovníčka s príjmom 1.300,- € mesačne brutto + polročné odmeny. Otec ďalej uviedol, že na Okresnom súde Bratislava II je vedené na základe jeho návrhu pod sp.zn. 59P/6/2020 konanie o rozvod manželstva a

úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej X. na čas po rozvode, ktoré nie je právoplatne skončené.

4. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1, § 2 ods. 1, § 366, § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 325 ods. 1, § 326 ods.1 § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a vecne tým, že súd prvej inštancie vyhodnotiac zistené skutočnosti, dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je čiastočne dôvodný. Z podaného návrhu vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, dokonca tak, že otec spolu s maloletou opustili spoločnú domácnosť. Na základe skutočností uvádzaných otcom, mal súd prvej inštancie za to, že nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia v časti o zverenie maloletej X. do jeho osobnej starostlivosti, ktoré by potvrdzovalo a duplikovalo už existujúci stav, nakoľko maloletá sa v jeho starostlivosti reálne nachádza. Je možno dôvodne predpokladať, že maloletá sa vzhľadom na svoj vek v starostlivosti otca nachádza aj z vlastného rozhodnutia, a preto nemožno predpokladať, že v predmetnej veci ide o svojvoľné konanie otca dieťaťa.

5. Súd prvej inštancie súčasne v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa 366 CSP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere, a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Otec žiadal upraviť výživné na maloletú X. v sume 250,- € mesačne. V predmetnej veci, prihliadnuc na horeuvedené zásady, mal súd prvej inštancie preukázanú existenciu potreby dočasnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti matky k maloletej dcére a považoval za primeranú sumu 150,- € mesačne ako výšku výživného. Súd prvej inštancie mal za to, že ide o sumu dostatočnú na to, aby otec pokryl nevyhnutné výdavky maloletého dieťaťa a tým bola zabezpečená i finančná spoluúčasť matky na výžive dieťaťa. Ide o sumu primeranú, ktorá podľa názoru súdu prvej inštancie odzrkadľuje nevyhnutnú mieru, ktorou je matka povinná podieľať sa na výžive svojej dcéry. Takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletej, najmä v záujme toho, aby mala zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, oblečenie, drogeriu, dopravu a pod.. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej v súčasnosti vôbec neplní. Nakoľko súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje len na základe opísaných skutočností a priložených listinných dôkazov a v tomto konaní nemal preukázaný príjem matky, v prevyšujúcej časti požadovanej sumy výživného, návrh otca zamietol, pretože až dokazovaním v konaní vo veci samej, budú spoľahlivo zistené príjmy, výdavky a majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa, na základe čoho bude stanovené výživné v konečnej výške.

6. Súd prvej inštancie v závere svojho rozhodnutia konštatoval, že bude po skončení mimoriadnych opatrení v justícii súvisiacich so šírením koronavírusu, ďalej konať vo veci samej vedenej na súde prvej inštancie pod sp.zn. 27P/34/2020.

7. Proti tomuto rozhodnutiu podala matka maloletej v zákonnej lehote odvolanie, z dôvodu postupu súdu, ktorým jej bolo porušené právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), zároveň súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 CMP), a preto rozhodol nesprávne, zároveň sa matka domnieva, že konanie súdu má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), a taktiež namieta, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Matka v rámci svojho odvolania uviedla, že jej bol zo strany súdu doručený dňa 26.03.2020 návrh navrhovateľa na rozvod manželstva a ÚPP k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode manželstva na základe, ktorého je vedené na Okresnom súde Bratislava II konanie pod sp. zn. 59P/6/2020. Následne bolo matke zo strany súdu zaslané uznesenie zo dňa 10.04.2020, ktoré matka prevzala dňa 18.05.2020. Toto uznesenie neobsahovalo žiadne prílohy (okrem uznesenia o ustanovení kolízneho opatrovníka) a matke nebol doručený ani návrh navrhovateľa na vydanie neodkladného opatrenia. Matka sa výlučne z textu uznesenia dozvedela, že navrhovateľ podal dňa 18.03.2020 návrh na vydanie neodkladného opatrenia, a zároveň s týmto návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas do rozvodu, ktoré je vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 27P/34/2020. Iba z textu odôvodnenia uznesenia sa matka dozvedela, čo a z akých dôvodov navrhovateľ žiadal súd vo svojom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia upraviť. Samotný text návrhu navrhovateľa na vydanie neodkladného opatrenia však matke

doručený nebol. V zmysle § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Matka v rámci svojho odvolania uviedla, že z doručeného uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie mal na základe tvrdení navrhovateľa uvedených v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia za osvedčené skutočnosti, ktoré navrhovateľ v návrhu uviedol. Zároveň z textu uznesenia vyplýva, že súd pri svojom rozhodovaní vychádzal aj z listinných dôkazov, ktoré navrhovateľ k návrhu priložil. S týmito dôkazmi matka tiež nemala možnosť sa oboznámiť, napriek tomu, že tie súd viedli k rozhodnutiu o potrebe upraviť dočasne práva a povinnosti matky voči maloletej X. a zaviazat matku na úhradu výživného v nevyhnutnej miere vo výške 150,- €. Keďže návrh na vydanie neodkladného opatrenia má z hľadiska jeho obsahu podstatný význam pre výsledok sporu je potrebné ho povinnej strane doručiť spolu s uznesením o vydaní neodkladného opatrenia. To sa však v prípade matky nestalo. Matke bolo doručené uznesenie súdu bez toho, aby jeho súčasťou bol aj návrh navrhovateľa na vydanie neodkladného opatrenia spolu s jeho prílohami a matka nemala možnosť sa s týmto návrhom oboznámiť, čím bolo nesprávnym postupom súdu znemožnené matke uskutočniť jej procesné právo - oboznámiť sa s predmetom konania, s obsahom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Týmto konaním súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, čím bol podľa matky založený konaním súdu prvej inštancie odvolací dôvod podľa (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP. Matka v rámci svojho odvolania ďalej uviedla, že súd prvej inštancie svojim konaním nesprávne zistil skutočný stav vecí. Má za to, že nemožno vydať neodkladné opatrenie iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana. Navrhovateľ musí preto v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviesť a opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce vydanie neodkladného opatrenia. Podľa uznesenia súd prvej inštancie vychádzal z tvrdení navrhovateľa, že spolužitie maloletej X. s jej matkou a údajné správanie matky spočívajúce v neustálej kontrole a obmedzovaní aktivít dcéry jej spôsobovalo vážne psychické problémy, a preto na odporúčanie psychiatricky sa z domácností aj s maloletou X. odsťahoval. V súčasnosti údajne býva s maloletou X. v prenajatom byte na RT. X v Bratislave. Vzhľadom na skutočnosť, že matka nemá informáciu o tom, z akých konkrétnych dôkazov súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, pretože túto skutočnosť súd v uznesení neuvádza, a zároveň matka nemá k dispozícii návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s jeho prílohami, nie je jej zrejmé, aké listinné dôkazy predložené navrhovateľom boli pre súd podstatné, a z ktorých vychádzal. V prípade, ak súd prvej inštancie vychádzal pri tomto rozhodnutí zo správy psychiatra - MUDr. Katríkovej zo dňa 27.02.2020, ktorú otec priložil k návrhu na rozvod manželstva a ÚPP k maloletej X. po rozvode (konanie vedené pod sp. zn. 59P/6/2020), čo nie je z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie zrejmé, ide o klamlivé tvrdenie otca. Táto správa psychiatra neuvádza žiadne takéto odporúčanie pre otca a ani zo správy psychiatra v žiadnom prípade nevyplýva nutnosť odsťahovať sa s maloletou X. zo spoločnej domácnosti. Táto správa bola vydaná psychiatrickou na žiadosť otca bez toho, aby psychiatricka urobila pohovor s matkou a obsahuje iba konštatáciu tvrdení maloletej X. a vyjadrení otca. Na druhej strane otec uviedol súdu v návrhu na konanie o rozvod manželstva a ÚPP k maloletej X. po rozvode manželstva, že on sám užíva lieky na stabilizáciu jeho psychického stavu a navštevuje psychologičku, čo súdu preukázal správou od MUDr. Čakovej a MUDr. Antonovej. Zároveň má matka za to, že nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľa, že sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti do prenajatého bytu na L. X, Bratislava- Petržalka spolu s X. a sám zabezpečuje a stará sa o jej výživu. V tomto smere matka nemá vedomosť, či táto skutočnosť bola navrhovateľom nejakým spôsobom súdu preukázaná. Pretože súd v odôvodnení neuvádza, či bola osvedčená, či už nájomnou zmluvou uzatvorenou medzi vlastníkom a navrhovateľom, či vyhlásením vlastníka prenajímaného bytu. Podľa matky ide výlučne o ničím nepodložené tvrdenie navrhovateľa, na základe ktorého súd rozhodol. Je pravda, že v tomto byte býva maloletá X. s jej priateľom, a to od 06.03.2020, ale bez otca. Navrhovateľ aj naďalej býva s matkou v jeho byte na Y. U. XX O. Z., a zároveň nie je pravda, že navrhovateľ vykonáva výlučne a sám osobnú starostlivosť o maloletú a znáša všetky náklady na jej výživu. Matka tiež nemá vedomosť, ako bolo toto tvrdenie navrhovateľa súdu osvedčené. Matka sa domnieva, že súd pri svojom rozhodnutí vychádzal čisto z tvrdení otca, ktoré neboli súdu ničím osvedčené. Napriek tomu súd tieto tvrdenia navrhovateľa zobral ako existujúci fakt, z ktorého pri svojom rozhodovaní vychádzal. Naopak matka odvolaciemu súdu predkladá čestné vyhlásenie vlastníka bytu na L. U. X v Bratislave- W. G. W., ktoré preukazuje skutočnosť, že v čase rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení (dokonca už v čase podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia) a to až do dnešného dňa býva v tomto byte výlučne X. a to bez jej otca (navrhovateľa). Preto sa matka domnieva, že rozhodnutie súdu vychádzalo čisto z tvrdení navrhovateľa, ktoré neboli súdu ničím osvedčené, čím nebol splnený zákonný predpoklad na vydanie uznesenia. V správe psychiatricky, ktorá bola súdu navrhovateľom predložená je uvedené, že by bolo žiadúce, aby sa ďalšieho stretnutia

zúčastnila aj matka. Táto správa bola použitá otcom na súde bez toho, aby aj matka mala možnosť sa s X. psychiatrickou stretnúť a vysvetliť jej aj jej postoj k situácii v rodine. Preto sa matka domnieva, že tvrdenia otca tak v návrhu na rozvod manželstva, ako aj v neodkladnom opatrení sú čisto účelové a nie sú uvádzané v jeho návrhu z dôvodu ochrany zdravia X., ale z dôvodu očiernenia matky. Keďže navrhovateľ nežije v spoločnej domácnosti s maloletou X., je absolútne nepravdivé jeho tvrdenie, že on výlučne zabezpečuje potreby maloletej dcéry a domácnosti a matka na jej potreby vôbec neprispieva. Matke nie je zrejmé, ako túto skutočnosť navrhovateľ súdu osvedčil. Navrhovateľ ani v konaní o rozvod manželstva a úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu po rozvode manželstva (konanie vedené pod sp. zn. 59P/6/2020) túto skutočnosť súdu nepreukázal, dokonca v návrhu uviedol, že tieto skutočnosti preukáže dodatočne. |Ak však skutočne podľa matky tieto náklady uhrádza, nemal by mať problém preukázať ich spolu s podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu sa matka domnieva, že ani túto skutočnosť nemohol mať súd za osvedčenú a napriek tomu vydal len na základe tvrdení navrhovateľa uznesenie o neodkladnom opatrení. Čo sa týka nákladov na výživu X. a vedenie spoločnej domácnosti si matka dovoľuje súdu uviesť, že do konca januára 2020 účty za spoločnú domácnosť uhrádzali spoločne matka s navrhovateľom a aj domácnosť viedli spoločne. Hospodárenie s finančnými prostriedkami prebiehalo tak, že keď bolo potrebné uhradiť náklady na byt, či stravu vybrali sa peniaze z účtu a urobila sa úhrada. Dcérine krúžky, oblečenie, manikúru, kaderníka, účty za zverolekára, lieky, návštevy lekárov, stravu pre dcéru.... uhrádzala matka, ale evidenciu o tom si nevedla. Vo februári začal uhrádzať veľa výdavkov navrhovateľ. Keďže X. v súčasnosti býva v spoločnej domácnosti s jej priateľom, prispieva jej tak matka na výživu, či už tým, že matka zakúpi jedlo, lieky, či hygienické potreby X., popri prípade jej vozí už uvarené jedlo, poskytuje jej finančné prostriedky na zabezpečenie dcérinej výživy. Matka tiež dcére aj naďalej uhrádza literárno -dramatický krúžok, uhrádza jej náklady na mobilný telefón, životnú poisťku, lieky vrátane antikoncepcie. Zároveň má matka náklady aj na psa, ktorý patrí X.. Matka vie súdu preukázať tieto skutočnosti pokladničnými blokmi a výpismi z účtu, ktoré súdu prikladá k odvolaniu. Tieto skutočnosti matka súdu preukazovala vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva a ÚPP po rozvode sp. zn. 59P/6/2020, ktorý bol súdu doručený pred vydaním uznesenia. Preto má za to, že súdu boli v čase vydania neodkladného opatrenia tieto skutočnosti známe. Napriek tomu súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým matku zaviazal na úhradu výživného X., pretože mal za osvedčené z návrhu navrhovateľa, ktorý ničím svoje tvrdenie o tom, že si neplní vyživovaciu povinnosť voči dcére neosvedčil. Naopak súdu stačilo iba uvedenie tejto absolútne nepravdivej informácie k tomu, aby rozhodol o vydaní uznesenia. Matka odvolaciemu súdu dokladá dôkazy, že si vyživovaciu povinnosť voči X. riadne plní. V čase vydania uznesenia neexistovali dôvody na jeho vydanie, a preto matka zastáva názor, že na vydanie uznesenia neboli splnené zákonné predpoklady. Z vyššie uvedeného má matka za to, že súd prvej inštancie nezistil skutočný stav vecí, čím založil odvolací dôvod podľa § 62 CMP. Zároveň má matka za to, že súd prvej inštancie vychádzajúc z nedostatočných skutkových zistení vydal vecne nesprávne nerozhodnutie, čím založil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP, a zároveň súd vydal rozhodnutie bez toho, aby mal skutočnosti uvedené v návrhu za osvedčené, čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie súdu a bol založený odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Na základe vyššie uvedeného matka zastáva názor, že jej odvolanie je dôvodné a žiada, aby odvolací súd vydal nasledovné uznesenie: Krajský súd v Bratislave ruší uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 10.04.2020 č.k. 59P/25/2020- 14.

8. Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniu matky a uviedol, že dňa 19.06.2020 sú obidvaja rodičia predvolaní OS BA II na informatívny výsluch ku koordinátorovi v rámci pilotného projektu Cochem, kde predmetom informatívneho výsluchu bude starostlivosť o ich maloletú dcéru X. O.. Pre krátkosť času na preverenie skutočností kolíznym opatrovníkom nie je možné sa k odvolaniu matky, relevantne vyjadriť. Z dôvodu veku maloletej a uvedených rozdielných skutočností oboch rodičov navrhli, aby Krajský súd v Bratislave zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. k. 59P/20/2020 - 14 zo dňa 10.04.2020.

9. Otec sa vyjadril k odvolaniu matky a uviedol, že tak, ako vyplýva z odvolania, matka namieta procesný postup súdu, keď jej podľa jej tvrdení nebol spolu s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia doručený aj samotný návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec v tejto súvislosti nemá vedomosť o tom, akým spôsobom súd samotný návrh matke doručoval, považuje však za potrebné zdôrazniť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol súčasťou jeho návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej X. na čas do rozvodu, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 27P/34/2020, pričom vzhľadom k tomu, že otcovi bolo v predmetnej veci doručené predvolanie na informatívny výsluch na termín dňa 19.6.2020, je dôvodné sa domnievať, že takéto predvolanie bolo doručené aj matke, spolu s návrhom vo veci samej, ak jej tento nebol doručený skôr. Otec dôrazne

namieta argumentáciu matky, že z dôvodu, že odporúčanie pre maloletú X. odsťahovať sa zo spoločnej domácnosti s matkou nie je uvedené v žiadnom listinnom dôkaze, ktorý otec do dnešného dňa v konaní predložil, je jeho tvrdenie o potrebe odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti matkou klamlivé. Otec má za to, že už samotná správa MUDr. Katríkovej, ktorá bola v konaní predložená ako dôkaz jednoznačne indikuje vážne problémy u maloletej X., ktoré v prípade, ak by otec žiadnym spôsobom neriešil, by mohli mať vážne, ak nie fatálne následky. Uvedené je v konečnom dôsledku preukázateľné aj samotným výsluchom maloletej X., resp. dopytom na MUDr. Katríkovú, psychiatricku, ktorú maloletá X. navštevuje. Povedané inak, keďže matka nevidela a zrejme ako vyplýva aj z jej odvolania ani v súčasnosti nevidí dôvod na svoje odsťahovanie sa z bytu na Y. U. XX O. Z., ktorý je vo výlučnom vlastníctve otca, otec nemal inú možnosť, ako reflektujúc na závery a odporúčania lekárov odsťahovať sa s maloletou X. zo spoločnej domácnosti s matkou a aj vzhľadom na mimoriadnu situáciu v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID - 19 dočasne fungovať v síce nie štandardnom, ale modeli, ktorý maloletej X. z hľadiska stabilizácie prostredia (v kontexte spolužitia s matkou) vyhovuje. Potreba stabilizácie prostredia smerom k nekonfliktnosti a bezpečnosti potvrdzuje aj aktuálna správa Mgr. Igora Tomáška, liečebného pedagóga, v starostlivosti ktorého je maloletá X. od decembra 2019 ktorý v správe o.i. konštatuje, že maloletá X. „subjektívne pociťuje zvlášť zraňujúce nedorozumenia a konflikty s mamou. Pre X. zdravotný stav je dôležité, aby mohla žiť v nekonfliktnom a bezpečnom prostredí internátneho ubytovania alebo iného bezpečného bývania podľa možností otca pacientky.“ Paradoxne, matka i napriek tomu zrejme považuje zotrvanie v spoločnej domácnosti s otcom a maloletou X. v byte, ktorý je výlučným vlastníctvom otca za konanie v záujme maloletej X.. Nie je pravdou, že by tvrdenia otca, že sa s maloletou X. odsťahoval do bytu na L. U. X O. Z., a že zabezpečuje a sám sa stará o výživu maloletej X. bolo nepravdivé. Otec riadne platí za predmetný byt jeho vlastníčke, čo preukazuje fotokópiami prevodných príkazov, ktorými hradil náklady na byt vo výške 198 €/mes. za obdobie posledných 3 mesiacov (v mesiaci 04/2020 uhradil sumu 396,- €, čo je platba za dva mesiace). Otec všetok svoj voľný čas trávi s maloletou dcérou, pričom nepopiera, že na noc odchádza do svojho bytu na Y. U. XX, avšak výlučne z dôvodu, že v prípade bytu na L. U. O. Z. ide o garsónku, a keďže sa k maloletej X. so súhlasom matky, otca, ako aj vlastníčky bytu nasťahoval dospelý syn vlastníčky bytu, ktorý je zároveň priateľom maloletej X., pričom v byte sa zároveň zdržiavajú aj ich dva psy, plnohodnotné užívanie bytu ďalším dospelým (otcom) nebolo možné. Otec však tento stav nepovažuje za konečný a hodlá situáciu riešiť tak, aby s maloletou X. mohol plnohodnotne zdieľať spoločnú domácnosť. Otec dôrazne namieta tvrdenia matky, že by sa odôvodnením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal dopustiť zavádzania súdu, či očierňovania matky. Otec, reflektujúc na aktuálnu situáciu v čase spracovania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (dňa 17.3.2020), ako dôkaz predložil správu MUDr. Katríkovej, avšak nie vinou otca k stretnutiu matky a psychiatricky došlo až po uvoľnení opatrení v súvislosti s mimoriadnou situáciou a opatreniami prijatými v dôsledku šírenia ochorenia COVID-19. Otec však, uvedomujúc si potrebu nápravy vzťahu maloletej X. a matky snažil sa maloletú X. aj s podporou psychiatricky a psychológa motivovať k nadviazaniu kontaktu s matkou, pričom po odsťahovaní sa maloletej X. z bytu na Y. U. XX v polovici marca 2020 otec eviduje čiastočné zlepšenie vzťahov medzi matkou a dcérou, pričom matka sa začala podieľať na úhradách niektorých potrieb maloletej X.. Otec však naďalej v plnom rozsahu uhrádza náklady na byt na Y. U. XX (kde matka stále býva), kompletne hradí tiež náklady na byt na L. ul. a tiež poskytuje maloletej X. finančnú hotovosť, či gastrolístky, s maloletou X. podľa potreby spoločne chodia nakupovať, či už stravu alebo oblečenie (náklady samozrejme hradí otec), rovnako maloletej X. nosí minimálne 2x teplú stravu od svojich rodičov, starých rodičov maloletej X., ktorí okrem toho vnučke každo týždenne posielajú vreckové vo výške cca 15,-€. Rovnako otec zabezpečuje náklady súvisiace s králikom maloletej X. a až do iniciovania rozvodového konania, tiež hradil všetky náklady súvisiace so psom maloletej X. a pomáhal jej so starostlivosťou o neho. Po presťahovaní sa maloletej X. do bytu na L. matka psa maloletej X. „zadržovala“, čo maloletá X. znášala veľmi ťažko. Situácia sa stabilizovala až keď sa maloletá X. dohodla s matkou na „striedavej starostlivosti“ o svojho psa. Následne matka začala uhrádzať náklady na stravu psa, zatiaľ čo otec uhradil daň za psa. Otec nepopiera, že po odsťahovaní sa maloletej X. matka uhradila platbu za literárno - dramatický krúžok, ako aj za antikoncepciu, ktorú maloletá X. užíva, avšak všetky ostatné náklady na lieky, ktoré má maloletá X. predpísané, hradí otec. Rovnako otec uhrádza životnú poisťku maloletej X. (s výnimkou mesiaca apríl a máj), ako aj náklady na poistenie telefónu vo výške 4,99 € mesačne, keďže je súčasťou otcovej faktúry za mobilné služby, otec hradí náklady za mobilný telefón, ktorý užíva matka (v priemere 30,- € mesačne), zatiaľ čo matka hradí náklady za mobilný telefón, ktorý má maloletá X. (23,- € mesačne). Otec však nemá problém hradiť priamo náklady na mobilný telefón maloletej X., pokiaľ si matka bude hradiť náklady na svoj mobilný telefón. Faktom však zostáva, že platby za základné životné potreby maloletej X. sú na ťarchu otca, matka sa na týchto, s výnimkou vyššie uvedených platieb, nepodieľa, pričom ani z potvrdenia resp. prehlásenia maloletej X. nie je zrejme, že by

jej matka pravidelne poskytovala finančnú hotovosť na zabezpečenie svojich potrieb. Otec v rámci svojho vyjadrenia uviedol, že po odsťahovaní sa do prenajatého bytu na L. 4, maloletá X. podľa svojich vlastných vyjadrení pocítila úľavu, cíti sa (subjektívne) lepšie. Stretnutia a komunikáciu s matkou si dokáže sama regulovať. Otec maloletej X. v stretnutiach a v komunikácii s matkou a jej rodinou žiadnym spôsobom nebráni, práve naopak podporuje ju v tom, aby mala s matkou a jej rodinou pokiaľ možno čo najlepší vzťah. Otec má s maloletou X. výborný vzťah, je s dcérou v každodennom a intenzívnom kontakte, pričom vzhľadom na jej vyspelosť (maloletá X. nadobudne o necelý rok plnoletosť) používa demokratický spôsob výchovy, poskytuje jej duševnú oporu a potrebnú starostlivosť. Otec nepopiera, že musel v čase pred podaním návrhu na rozvod manželstva vyhľadať psychologičku, s ktorou riešil vzniknutú situáciu v rodine, a následne aj podanie návrhu na rozvod manželstva. V prípade potreby užíval predpísané lieky na upokojenie a spánok. Po stabilizácii pomerov maloletej X. v intenciách presťahovania sa do bytu na L. U. O. Z. sa aj jeho stav zlepšil a návšteva u psychologičky je dohodnutá len v prípade potreby, ak by sa situácia v rodine zhoršila. S poukazom na vyššie uvedené preto navrhuje, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. k. 59P/25/2020-14 zo dňa 10.4.2020 ako vecne správne potvrdil.

10. Matka sa vyjadrila k vyjadreniu otca, v rámci ktorého v prevažnej miere zopakovala svoje vyjadrenia uvedené v rámci odvolania. Súčasne poukázala na to, že má vedomosť, že X. nemá záujem žiť v spoločnej domácnosti ani s otcom ani s matkou a ak otec naozaj trávi svoj všetok voľný čas s X., tak ako to vo svojom vyjadrení uvádza, musí mu byť táto skutočnosť zrejmá. Matka udržuje s maloletou X. stály kontakt. Stretávajú sa osobne, X. s matkou chodí na rodinné oslavy, volajú si a píšú správy. Maloletá X. sa obracia na matku v prípade potreby, komunikujú spolu o bežných veciach, živote, o psoch a z tohoto dôvodu sa matka domnieva, že jej vzťah s X. je normálny, tak ako to už súdu viackrát uviedla. Matku zároveň zaráža postup otca, ktorým stavia X. do pozície psychicky labilnej osoby, ktorej psychické problémy spôsobuje matka, len z dôvodu očierenia matky na súde. Zarážajúce je to o to viac, že X. je takmer plnoletá, má svoje názory, jasné predstavy o živote, ktoré s matkou otvorene a bez problémov komunikuje. V zostávajúcich vyjadreniach sa matka pridržiava svojho podaného odvolania.

11. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne a právne správne potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

12. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

13. Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletá X. má 17 rokov a 5 mesiacov. V súčasnosti býva v byte na L. X, O. Z. so svojím priateľom. Z obsahu spisu, ako aj z odvolania odvolací súd zistil, že otec spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal návrh na úpravu práv a povinností k maloletej X. na čas do rozvodu, ktorý je vedený pod sp.zn. 27P/34/2020. Súčasne bol zo strany otca podaný aj návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletej na čas po rozvode vedený na súde prvej inštancie pod sp.zn. 59P/6/2020. Žiadne z týchto konaní doposiaľ nie je právoplatne skončené.

18. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca

svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

19. Matka v rámci podaného odvolania namietala, že jej spolu s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia nebol doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a súčasne jeho prílohy, a preto porušenie tohto procesného postupu zo strany súdu prvej inštancie vníma, ako jeden z odvolacích dôvodov t.j. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že síce ustanovenie § 331 ods.1 veta prvá CSP, podľa ktorého návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené, platí aj pre mimosporové konanie, avšak odvolací súd má za to, že už zo samotného gramatického výkladu citovaného ustanovenia vyplýva, že tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je síce potrebné doručiť, avšak nie za účelom vyjadrenia druhej strany k tomuto návrhu, t.j. doručenie sa vyžaduje výlučne za účelom oboznámenia sa s dôvodmi, uvádzanými v rámci predmetného návrhu. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a súčasne z uznesenia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia je možné však ustáliť, že súd prvej inštancie v rámci svojho uznesenia uviedol všetky rozhodujúce tvrdenia otca obsiahnuté v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Inak povedané, dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, jasne vyplývajú z uznesenia súdu prvej inštancie, pričom tieto dôvody sa opierajú o tvrdenia otca uvedené v návrhu na jeho nariadenie a sú takpovediac prevzaté do uznesenia súdu prvej inštancie. Odvolací súd taktiež zdôrazňuje, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol súčasťou návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej X. na čas do rozvodu, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. 27P/34/2020, a preto má odvolací súd dôvod predpokladať, že samotný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia obsahujúci aj návrh vo veci samej t.j. návrh na úpravu práv a povinností k maloletej X. na čas do rozvodu bol matke riadne doručovaný v konaní vedenom pod sp.zn. 27P/34/2020 (odvolací súd nemá k dispozícii spis vedený pod sp.zn. 27P/34/2020). Okrem vyššie uvedeného odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na ustanovenie 67 CMP, podľa ktorého na vady konania pred súdom prvej inštancie prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inak povedané, ak aj matke nebol doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s prílohami, ale skutočnosti tvrdené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia boli dostatočne obsiahnuté v rámci samotného uznesenia, a následne bol tento návrh doručovaný matke v konaní vo veci samej vedenom pod sp.zn. 27P/34/2020 (ÚPP na čad do rozvodu), podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k takej procesnej vade v rámci tohto konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a preto odvolací súd na túto odvoláciu námietku matky neprihliadal.

20. Pokiaľ ide o určenie výživného v rámci neodkladného opatrenia, odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý určil neodkladným opatrením matke povinnosť platiť výživné na maloletú X. v sume 150,- € mesačne. Dôvodom pre ktorý sa maloletá mala odsťahovať spolu s otcom zo spoločnej domácnosti bolo práve negatívne prežívanie maloletej vo vzťahu k matke. Ide síce o subjektívne vnímanie maloletej (vyplývajúce z lekárskej správy MUDr. Katríkovej, ktorú matka mala riadne k dispozícii v rámci konania o rozvod manželstva), ktorá má však už vek blízky dospelosti, a preto jej rozhodnutie odsťahovať sa zo spoločnej domácnosti spolu s otcom je potrebné rešpektovať. Z tohto dôvodu však maloletej začali vznikať výdavky v súvislosti s bývaním, so stravou, s liekmi, s voľnočasovými aktivitami a iné. Z obsahu spisu vyplýva, že na týchto výdavkoch sa podieľa tak otec, ako aj matka. Z obsahu spisu však taktiež vyplýva, že situáciu s maloletou rieši toho času v prevažnej miere otec maloletej, ktorý maloletej uhrádza bývanie, v prevažnej miere stravu a aj iné výdavky. Tieto skutočnosti nepoprela ani matka v rámci svojho odvolania. Matka takpovediac dobrovoľne plní vyživovaciu povinnosť voči maloletej X. priamo do jej rúk taktiež úhradou stravy, úhradou antikoncepcie, ako aj úhradou nákladov za literárno - dramatický krúžok, a súčasne nákladmi na psa. Odvolací súd má však za to, že maloletá X. ešte nie je plnoletá, aj keď má vek blízky dospelosti, je potrebné zohľadniť skutočnosť, že sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, avšak súčasne je potrebné taktiež zohľadniť, že podľa tvrdení otca, ako aj samotnej maloletej táto sa odsťahovala z dôvodu negatívneho nastavenia a vnímania voči matke (uvedené vyplýva z lekárskej správy MUDr. Katríkovej), pričom aj práve z týchto dôvodov maloletej vznikli vyššie výdavky práve v súvislosti s jej bývaním. Odvolací súd má za to, že otec zabezpečuje toho času v prevažnej miere výdavky maloletej, pričom v rámci svojho vyjadrenia uviedol, že chce s maloletou aj bývať, respektíve jej bývanie s priateľom považuje za dočasné riešenie, otec je iniciátorom všetkých konaní, a preto odvolací súd ustálil, že súdom prvej inštancie určená vyživovacia povinnosť uložená matke, bola uložená správne. Odvolací súd nespochybňuje, že aj matka uhrádza časť výdavkov na maloletú dcéru, avšak výdavky na maloletú, ktoré uhrádza matka sú podľa názoru

odvolacieho súdu v nižšej výške, ako je úhrada výdavkov, ktoré vynakladá toho času na maloletú otec. Na základe uvedeného odvolací súd ustálil, že súd prvej inštancie, správne určil povinnosť plnenia vyživovacej povinnosti matke. Výživné určené vo výške 150,- € mesačne bude zatiaľ v nevyhnutnej miere pokrývať odôvodnené výdavky na zabezpečenie potrieb maloletej. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že takéto rozhodnutie za žiadnych okolností neprejudikuje právo, nenahrádza rozhodnutie vo veci samej. Až v konečnom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie uvedie výšku vyživovacej povinnosti k maloletej, vo vzťahu k povinnému rodičovi, a to až na základe vykonaného dokazovania. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

21. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).